

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. _____ Prot.

Tiranë, më _____ / _____ /2018

V E N D I M

Nr. 20 , Datë 11 / 1 / 2018

Bazuar në nenin 32/1/a dhe nenin 33 të Ligjit nr. 10021, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi mori në shqyrtim ankesën Nr. 101, datë 03.08.2017, e bërë nga H.P¹ në emër të bashkëshortit të saj, N.P, kundër DRSHSSH Berat, në të cilën pretendohet për diskriminim për shkak të “aftësisë së kufizuar”.

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës së paraqitur nga H.P, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:

Sipas shpjegimeve të dhëna, në formularin e ankesës, subjekti ankues informon se: “*Bashkëshorti i saj ka një këmbë të prerë dhe përfiton pension prej 9200 lek. Ka kërkuar që bashkëshortit të saj ti hiqet pensioni e të përfitojë pagesën e KMCAP si dhe kujdestarinë. Ankuesja kërkon që bashkëshorti i saj të përfitojë pagesën e KMCAP*”.

Diskriminimi për shkak të aftësisë së kufizuar është një nga shkaqet për të cilin ligji 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” ofron mbrojtje dhe bazuar në nenin 32/1/c të këtij ligji, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkeljet, që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me racën dhe gjendjen shëndetësore.

Në nenin 1 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, përcaktohet se: “*Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër*”.

¹ Ankesa është administruar në kuadër të aktivitetit “Ditë të hapura” me komunitetin rom, organizuar nga KMD.

Bazuar në nenin 7 të ligjit nr. 10221/2010, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprim të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Me shkresën Nr. 804/1, datë 08.09.2017, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka njoftuar dhe ka kërkuar informacion nga ana e DRSHSSH Berat, lidhur me ankesën e bërë nga H.P.

Me shkresën Nr. 410/1, datë 15.09.2017 të dërguar pranë zyrës së Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, të administruar tek Komisioneri me nr. 804/2 prot, datë 11.10.2017, Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror, Berat informon se: *“Pranë DRSHSSH Berat nuk ka asnjë ankesë me shkrim nga H.P. H.P së bashku me vajzën e saj janë paraqitur pranë institucionit dhe janë informuar mbi kompetencat e institucionit. Në mbështetje të ligjit nr.9355/2005 “Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore” si dhe VKM nr.618/2006 “Për përcaktimin e kritereve, të dokumentacionit dhe masës së përfitimit të pagesës për personat me aftësi të kufizuar”, duke qenë se H.P është përfitues nga skema e Sigurimeve Shoqërore, nuk mund të jetë përfitues i skemës së PAK të SHSSH, vetëm në rast se ai ka Fletë-Drejtimi për KMCAP për Statusin e Para-Tetraplegjisë mund të paraqesë dokumentet pranë institucionit e të komisionohet pranë KMCAP për të përfituar këtë status”.*

Në vijim të procedurave hetimore, mbështetur në Urdhrin nr.135, datë 06.10.2017 të Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi “Për kryerjen e inspektimit në DRSHSSH Berat”, inspektorët e KMD-së u paraqitën pranë DRSHSSH Berat, më datë 11.10.2017, për të verifikuar dhe marrë informacionin mbi trajtimin e kërkesës së subjektit ankues.

Gjatë inspektimit, .B me detyrë Drejtore e DRSHSSH Berat, mes të tjerash informoi se: *“Në fillim të muajit Shtator 2017 është paraqitur përsëri vajza e z.Pema, e cila është interesuar për të përfituar karrocën e invaliditetit. Ka komunikuar me punonjësen sociale të ngarkuar me këtë detyrë e cila ka vijuar me procedurën² për përfitimin e karrocës nga FSHDPAK”.*

Në përfundim të procedurave të shqyrtimit të ankesës dhe bazuar në dokumentacionin e administruar, Komisioneri vëren se:

² Shkresë përcjellëse nr.431, datë 03.10.2017, për dërgimin e dokumentacionit për pajisjen me karrige me rrota për personat me probleme fizike: N.P dhe F.K.

Ligji nr. 9355, datë 10.03.2005 “Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore” (i ndryshuar) dhe aktet nënligjore në zbatim të tij rregullojnë llojet dhe kushtet e përfshirjes së personave me aftësi të kufizuara në skemën e aftësisë së kufizuar, për shkaqe që nuk lidhen me punësimin. Në nenin 4, pika 3 të këtij ligji, përcaktohet se: *“Person me aftësi të kufizuar” është individi, të cilit i është kufizuar aftësia, si pasojë e dëmtimit fizik, shqisor, të intelektit, psikiko-mendor, të lindura apo të fituara gjatë jetës nga aksidente, sëmundje të përkohshme ose të përhershme, të cilat nuk vijnë nga shkaqe që lidhen me punësimin*”, ndërsa në pikën 24 të këtij neni përcaktohet se: *“Paraplegjik” është çdo person që vuan nga paraliza e dy anësive të poshtme*”. Gjithashtu, në Kreun II, neni 7 “Përfituesit e ndihmës dhe të shërbimit shoqëror”, të këtij ligji, përcaktohet se: *“Përfitues të pagesës për aftësinë e kufizuar janë: 1-2. Paraplegjikët dhe tetraplegjikët, të cilët deklarohen me vendim të KMCAP se janë bërë të tillë, pavarësisht nga shkaku dhe mosha. 3. Personat me aftësi të kufizuar, të cilët deklarohen të paaftë për punë me vendim të Komisionit Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë. 4. Personat, të cilët janë deklaruar invalidë pune me vendim të KMCAP, që përfitojnë pension invaliditeti dhe shtesë mujore mbi të, sipas Statusit të Invalidit të Punës*”. Në nenin 8 të këtij ligji përcaktohet se: *“Personat përfitues që përcaktohen në pikat 1,2,3 të nenit 7 të këtij ligji, të cilët me vendim të komisioneve mjekësore të posaçme përcaktohen se kanë nevojë për përkujdesje, përfitojnë edhe një kujdestar me pagesë”*.

Referuar Kreut I “Kriteret dhe grupet, që përfitojnë pagesën e aftësisë së kufizuar”, pikat 1,2,3 dhe 4 të VKM nr. 618, datë 07.09.2006 “Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit dhe masës së përfitimit të pagesës për personat me aftësi të kufizuar”, përcaktohet se: *“1. Personat, të cilëve u është kufizuar aftësia, si pasojë e dëmtimeve fizike, shqisore, të intelektit, psikike/mendore, të lindura apo të fituara gjatë jetës nga aksidente, sëmundje, të përkohshme apo të përhershme, që nuk vijnë nga shkaqe, që lidhen me punësimin, e vërtetuar kjo nga Komisioni Mjekësor i Aftësisë për Punë (KMCAP), përfitojnë pagesë për shkak të aftësisë së kufizuar. 2. Personat, paraplegjikë e tetraplegjikë, të cilët deklarohen, me vendim të KMCAP, se janë bërë të tillë, pavarësisht nga shkaku dhe mosha, përfitojnë pagesë për shkak të aftësisë së kufizuar. 3. Personat me aftësi të kufizuar, të përcaktuar në pikat 1 e 2 të këtij vendimi, të cilët, me vendim të komisioneve mjekësore të caktimit të aftësisë për punë, përcaktohen se kanë nevojë për përkujdesje, përfitojnë edhe një kujdestar me pagesë. 4. Vlerësimi i gjendjes mjekësore të personave me aftësi të kufizuar, të përcaktuar në pikat 1 dhe 2 të këtij vendimi, bëhet nga KMCAP, i cili është i ngritur dhe funksionon pranë ISSH, ku merr pjesë, si anëtar me të drejtë vote, edhe mjeku, punonjës i SHSSH*”. Gjithashtu në Kreun III “Procedurat dhe dokumentacioni për përfitimin e pagesës për aftësi të kufizuar”, pika 19/ç të këtij vendimi, përcaktohet se: *“Personat, që kërkojnë të komisionohen për vlerësimin e aftësisë së kufizuar, duhet të paraqesin në seksionet e ndihmës dhe të përkujdesjes shoqërore të bashkisë, dokumentacionin e mëposhtëm:*
a) ç) Fletëdrejtimin për në KMCAP, kur personi komisionohet për herë të parë”.

Rregullorja datë 30.05.2005 “Për organizimin, të drejtat, detyrat dhe funksionimin e komisionit mjekësor të caktimit të aftësisë për punë të invalidëve” përcakton procedurën për komisionimin e personave me aftësi të kufizuar për drejtimin për herë të parë në KMCAP. Kur kërkuesi vuan nga

sëmundje kirurgjikale, ortopedike dhe gjendjeje pas djegieve dhe paraqitet për herë të parë në KMCAP, diagnoza të cilat nuk përbëjnë objekt trajtimi në institucionet me shtretër, drejtohet në KMCAP nga Komisionet Mjekësore (KM) duke plotësuar fletë drejtimin për në KMCAP. “Fletë Drejtimi për në KMCAP” është dokumenti kryesor mjekësor që pasqyron gjendjen shëndetësore të të siguruarit me qëllim komisionimin e tij nga KMCAP, për efekt përfitimi sipas ligjit “Për ndihmë dhe shërbime shoqërore”.

Bazuar në legjislacionin e sipërcituar dhe të dokumentacionit të shqyrtuar, Komisioneri vlerëson se subjekti ankues i pajisur me Fletë-Drejtimi duhet ti drejtohet fillimisht KMCAP për të marrë përgjigje nëse përfiton apo jo, dhe në rast të një përgjigje negative mund ti drejtohet KMCAP Epror brenda një periudhë 30 ditë nga marrja e vendimit nga KMCAP-i DRSSH.

Bazuar në përgjigjen shkresore të dërguar nga Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror, Berat³, nuk rezulton të ketë diskriminim nga ana e këtij institucioni, pasi jemi në situatën kur subjekti ankues nuk i është drejtuar Komisionit Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenin 32, pika 1/a dhe c/, nenin 33, pika 10 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Konstatimin e mosdiskriminimit për shkak të aftësisë së kufizuar, ndaj N.P, nga ana e Drejtorisë Rajonale të Shërbimit Social Shtetëror, Berat.
2. Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, i rekomandon subjektit ankues, se nëse kërkon të përfitojë pagesë për aftësinë e kufizuar duhet ti drejtohet KMCAP Berat.
3. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda afateve ligjore.

Irma BARAKU

KOMISIONERI

(shkaku: aftësia e kufizuar)
(fusha: te mira dhe shërbime)

³ Shkresa Nr. 410/1, datë 15.09.2017.